

Dnr: SBN 2015/453

Program för detaljplan, Filsbäck-Truve/Svanvik, Lidköpings kommun & Götene kommun

GODKÄNNANDEHANDLING

SAMHÄLLSBYGGNAD
PLAN-TRAFIK

Program för detaljplan, Filsbäck-Truve/Svanvik, Lidköpings kommun & Götene kommun

Handlingsförteckning

Programmet består av följande handlingar:

Planbeskrivning

Övriga handlingar till programmet:

Samrådsredogörelse

Dagvattenutredning Filsbäck-Svanvik, ALP Markteknik, 2016-05-30

Översiktligt PM Geoteknik Nordskog et. 2-3, Lundsbrunn et. 1-2 och Truve/Svanvik et. 1, Vectura, 2010-07-12

Geoteknik PM Filsbäck, Bohusgeo, 2016-10-24

Handläggare

Anna Norbäcker

Planarkitekt

Lidköpings kommun

Samhällsbyggnad, Plan-Trafik

Oktober, 2017

SAMMANFATTNING

Detta planprogram har tagits fram av Lidköpings och Götene kommun med syftet att gemensamt utveckla områden i Filsbäck och Truve/Svanvik. Det som möjliggör för en utveckling av området är att riksväg (rv) 44 får ett nytt läge söder om Filsbäck och Truve/Svanvik och den intensiva trafiken försvinner från området. Området som detta planprogram omfattar ligger ca 6 km från Lidköpings stad och ca 4 km från Källby tätort.

Ambitionen från Lidköping och Götene är att utveckla idén om att bygga över kommungränsen och att se områdena som en gemensam tätort, snarare än två. Tanken är att området får ett centrum i centralt läge med möjlighet till handel och skola/förskola som kan nyttjas av båda kommunerna.

Planprogrammet föreslår en möjlig utveckling och omvandling av de utpekade områdena inom planområdet. Vid Filsbäck föreslås en förtätning av bostäder i anslutning till befintlig bostadsbebyggelse. De nya områdena föreslås byggas tätt för att minska ianspråktagandet av skogs- och odlingsmarken runt om. Ett område med högre exploatering och möjlighet till handel och skola föreslås ligga i ett centralt läge vid Lidköpings Golfklubb. På andra sidan gatan (bef. rv 44) i höjd med Lidköpings Golfklubb föreslås ett mindre område för tillfällig vistelse som t.ex. ställplatser för husbilar eller mindre campingstugor samt ett område för säsongsparkering. Söder om golfbanan föreslås ett utvecklingsområde för Lidköpings Golfklubb, området sträcker sig utmed ny rv 44 in i Götene kommun. Vid Filsbäcks camping föreslås möjlighet för en utbyggnad av campingområdet österut. Fritidsbebyggelseområdet i den nordöstra delen i Filsbäck pekas ut som ett utredningsområde för bostäder. Det finns intresse att omvandla fritidsbebyggelseområdet så att det är möjligt att utveckla det för permanenta bostäder. I den östligaste delen föreslås ett område för mindre verksamheter.

Inom det östra området vid Truve/Svanvik föreslås en möjlighet för exploatering för bostäder från väg 2702 (mot Vinninga) och österut. I dagsläget är stor del av marken obebyggd odlings- och skogsmark och det finns enbart ett mindre antal bebyggda fastigheter. Exploateringen som föreslås omfattar en blandad bostadsbebyggelse med möjlighet för friliggande villor och gruppbebyggda bostäder.

Behovsbedömningen visar att programmet inte leder till betydande miljöpåverkan, varför en miljökonsekvensbeskrivning inte behöver tas fram i detta skede. Däremot finns det frågor att beakta i kommande detaljplaner som kan leda till att miljökonsekvensbeskrivningar måste tas fram. De frågor som är viktiga att ta hänsyn till i kommande detaljplaner är bland annat dagvatten, höga naturvärden och strandskydd.

Den största förändringen vid Truve/Svanvik är att landskapsbilden förändras och att obebyggd odlings- och skogsmark tas i anspråk för byggnation. Även i Filsbäck sker en förändring av området och landskapsbilden, eftersom det föreslås förtätningar på icke ianspråktagen mark intill befintlig bebyggelse. Troligtvis kommer inte förändringen upplevas lika stor, eftersom utbyggnaden föreslås inom mindre områden utspridda i tätorten.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INLEDNING	6
Vad är ett planprogram?	6
Bakgrund	6
Syfte och mål	7
Avgränsning	7
PLANOMRÅDET	12
Nulägesbeskrivning	12
Framtidsbild	12
PLANERINGSFÖRUTSÄTTNINGAR	16
Markägoförhållanden	16
Tidigare ställningstaganden	17
Utredningar	17
Riksintressen	20
Natur- och kulturmiljö	21
Markförhållanden	23
Störningar	23
Miljö och riskfaktorer	26
Bostäder	28
Verksamheter och service	28
Infrastruktur	28
Teknisk försörjning	29
PROGRAMFÖRSLAG	34
Bostäder	34
Natur	34
Verksamheter och service	35
Infrastruktur	36
Teknisk försörjning	38
KONSEKVENSER AV PLANENS GENOMFÖRANDE	40
BEHOVSBEDÖMNING	41
GENOMFÖRANDE	42
FORTSATT PLANERING	43

INLEDNING

Vad är ett planprogram?

Innan ett detaljplanearbete startas upp kan kommunen välja att ta fram ett program för att utreda berört områdes förutsättningar samt klargöra kommunens viljeinriktningar och mål.

Programmet är framtaget på en övergripande nivå för att utreda bebyggelsens utformning och typ, infrastruktur och kommunikationer, miljöpåverkan m.m. Programmet ska användas som utgångspunkt för fortsatt detaljplanearbete inom de båda kommunerna. Programmet är inte juridiskt bindande, men om avvikelser görs i kommande detaljplaner så ska detta redovisas.

Programmet ska enligt PBL 5 kap 11 § samrådask och sakägare och berörda har möjligheten att inkomma med synpunkter om hur området ska utvecklas. Synpunkterna sammanställs och hanteras i en samrådsredogörelse innan kommunfullmäktige i respektive kommun godkänner planprogrammet.

Efterföljande detaljplaner kommer att ha separata samråd och granskningar för ytterligare möjligheter för sakägare och berörda att inkomma med synpunkter. När en detaljplan vunnit laga kraft, är plankartan juridiskt bindande och ska följas vid bygglovsprövning.

Figur 1. Processbild för planprogram

Figur 2. Processbild för detaljplan enligt standardförfarande

Bakgrund

Det har länge diskuterats om att lägga rv 44 i ett nytt läge, så att vägen inte behöver passera genom Filsbäck. Kapaciteten på befintlig vägsträckning är låg med dålig framkomlighet och trafiksäkerhet. På den berörda sträckan finns ett 50-tal fastighetsanslutningar. Nu när arbetet med att ge rv 44 en ny sträckning har påbörjats och förväntas vara klart vid årsskiftet 2018/2019, skapas nya möjligheter för tätorten och områden runt om att utvecklas och bli attraktiva bostadsområden. I samband med att dessa diskussioner påbörjades, startade kommunerna en dialog om att gemensamt utveckla dessa områden.

I Lidköpings kommuns översiktsplan från 2003 pekades områden i västra delarna av Filsbäck ut för ny bostadsbebyggelse. I Götene kommun har området runt Truve/Svanvik pekats ut för utredning i nu gällande översiktsplan från 2010.

Området för planprogrammet ingår i ett Biosfärsområde. Biosfärområdet Vänerskärgården med Kinnekulle antogs av UNESCO:s styrelse den 2 juni 2010. Ett biosfärområde ska tjäna som ett modellområde där insatser fokuseras på att främja naturvård, samhällsbyggnad och utveckling av forskning och utbildning. Götene, Lidköping och Mariestad arbetar gemensamt inom ramen för Unescoprogrammet. Ett biosfärområde har tre huvudsyften:

- Bevara biologisk och kulturell mångfald, ekosystem och landskap
- Utveckla samhället på ett långsiktigt hållbart sätt
- Stödja demonstrationsprojekt, forskning och miljöövervakning

Ett biosfärområde innebär i sig inga nya restriktioner. Alla eventuella begränsningar ska vara lokala initiativ och bygga på överenskommelser mellan t.ex. markägare och myndighet. Biosfärsområdet Vänerskärgården med Kinnekulle har utarbetat en vision för år 2030 som bygger på fyra grundvärden:

- Gränslös samverkan
- Hållbar samhällsdesign
- Kunskap om biosfären
- Framgångsrik biosfärekonomi

Att planprogrammet görs ihop av kommunerna är en form av gränslös samverkan. Att skapa boendeformer för olika intressen och målgrupper i området är en av flera delar när det gäller hållbar samhällsdesign. Öppna lösningar kring dagvattenhantering kan vara en annan. Att medvetet synliggöra, och i detaljplanearbetet ta till vara, områdets ekosystemtjänster kan vara sätt att sprida kunskap om biosfären.

Syfte och mål

Syftet med planprogrammet är att visa Lidköpings och Götene kommuns viljeinriktningar och mål om hur områdena runt Filsbäck-Truve/Svanvik kan utvecklas i framtiden.

Kommunerna har under ett par år haft diskussioner om att gemensamt utveckla berörda områden och viljeinriktningen är att koppla ihop områdena och bortse från kommungränsen. Kommersiell och offentlig service pekas ut i de centrala delarna av planområdet och är tänkt att kunna betjäna hela det berörda området.

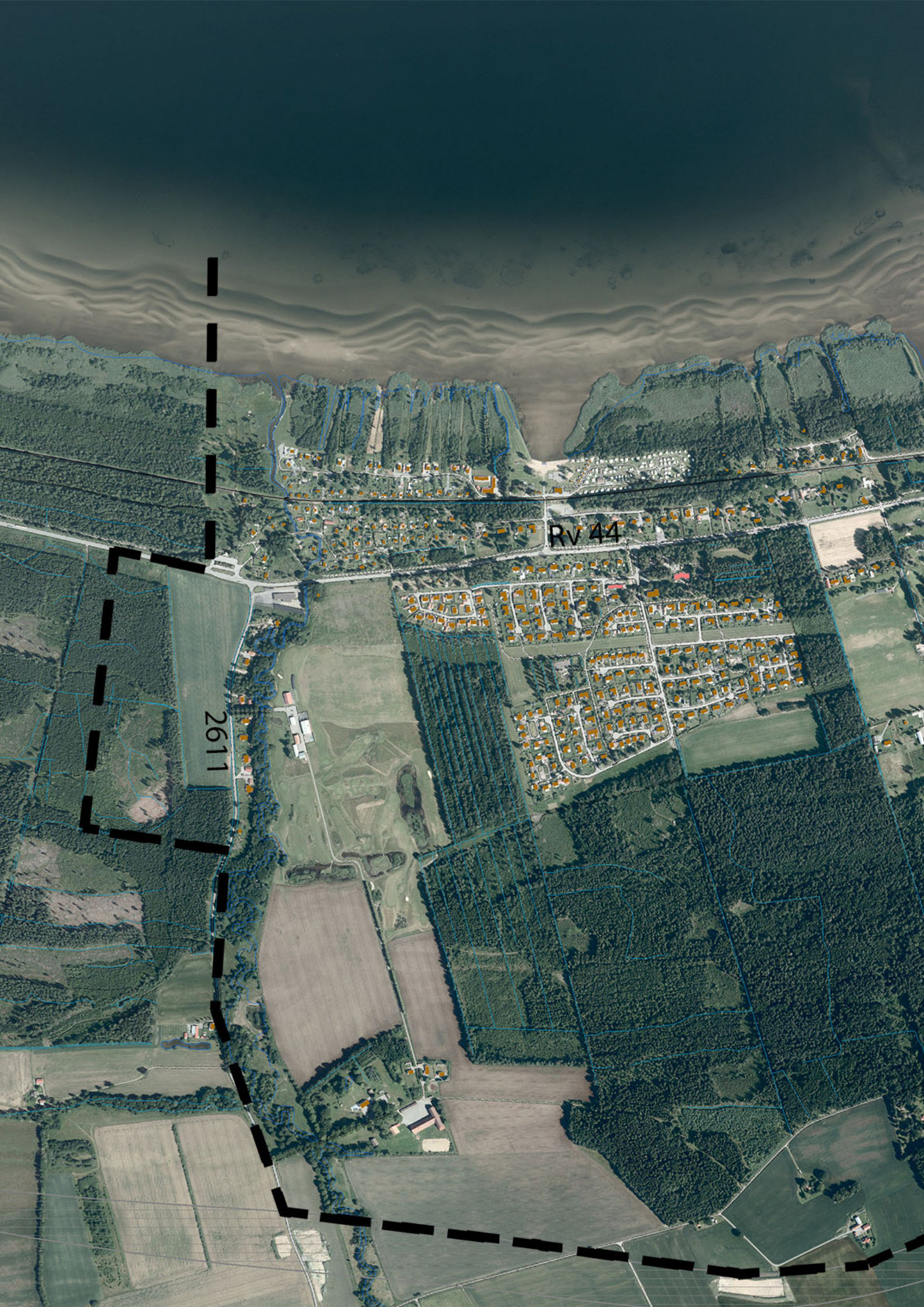
Avgränsning

Planområdet omfattar mark inom både Lidköpings och Götene kommun. Planområdet avgränsas av Vänern i norr och den nya sträckningen för rv 44 i söder. I väster avgränsas området av fastigheten Kartåsen 1:1, ett större vegetationsområde och i öster avgränsas av Svänebäcken. *Se nästa uppslag.*

Sid 8-9, Figur 3. Planområdets avgränsning

Sid 10-11, Figur 4. Eftersom planområdet är stort och indelat i flera mindre områden, så har dessa fått nummer för hänvisning i texten. Numren är inte baserade på kommande etappindelningar.

RV 44

2611

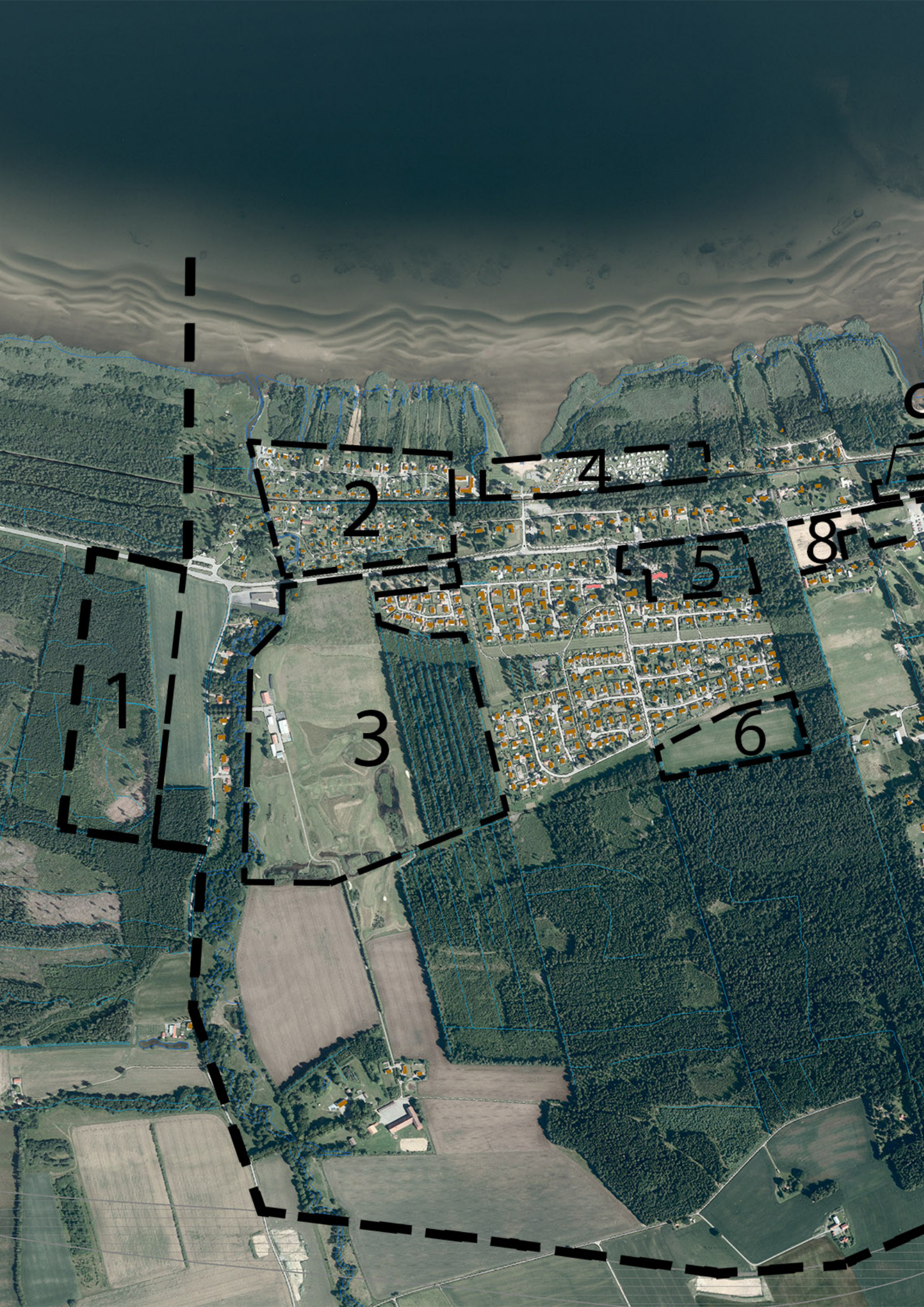

Rv 44

2702

44

1

3

2

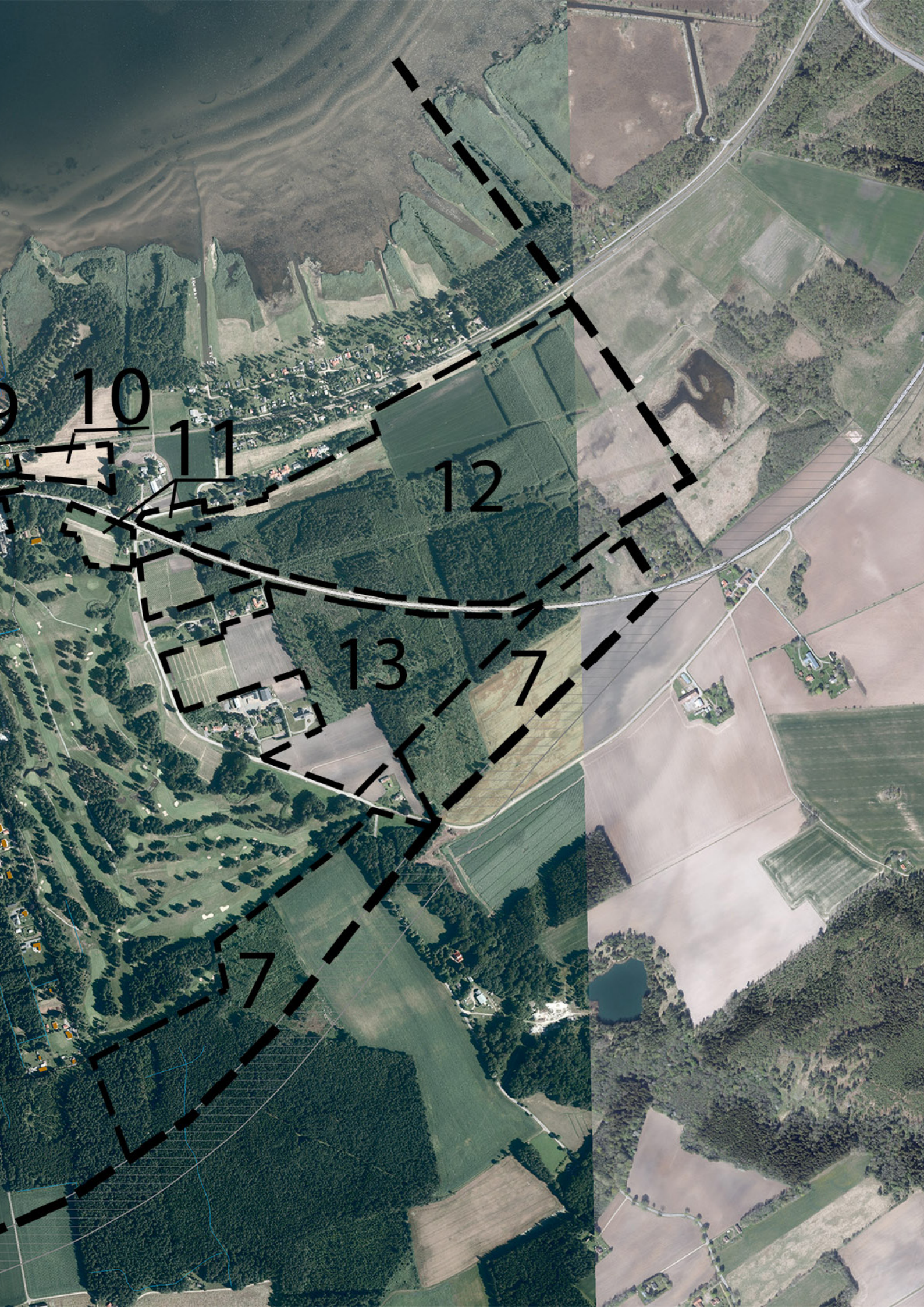
4

6

5

8

10

11

12

13

7

7

PLANOMRÅDET

Nulägesbeskrivning

Filsbäck är en mindre tätort i Lidköpings kommun och som till största delen består av villa- och fritidsbebyggelse. Intill bostadsbebyggelsen finns en 18-håls golfbana, Lidköpings Golfklubb, samt en mindre privatägd Pay-n-playbana. Mot Vänern ligger ett område med fritidsbebyggelse, Filsbäcks Camping samt ett stråk med äldre bostadsbebyggelse. Tätorten delas upp dels av befintlig rv 44 som är en primärled för farligt gods, men även av järnvägen, Kinnekullebanan, som har sin sträckning mellan Håkantorps och Gårdsjö.

Lidköpings Golfklubb ligger i östra delen av Filsbäck intill Öredalsån. Golfklubbens område sträcker sig från rv 44:as nuvarande läge och ca 1,3 km söder ut. Golfklubben arrenderar marken av Lidköpings kommun. Inom golfklubbens område finns det två 9-håls banor, en drivning range och övningshål samt byggnader med restaurang, golfshop, omklädningsrum, konferensrum, maskinhall och verkstad. Golfklubben har även ett mindre område där det är möjligt för tillfälligt boende i husvagnar och husbilar.

Intill Vänern i den västra delen av Filsbäck finns ett område med fritidsbebyggelse och Filsbäcks Camping.

I Trueve/Svanvik är större delen av berört område obebyggd odlings- eller skogsmark. Det finns ett par bebyggda fastigheter utmed väg 2702, mot Vinninga. I den norra delen finns ett befintligt område för fritidsbebyggelse. Området ligger på båda sidor av järnvägen. Strax söder om fritidshusområdet finns ett stråk med villabebyggelse. Det större odlings- och skogsmarksområdet delas av befintlig rv 44.

I och med järnvägens och rv 44:as befintliga läge skapas två barriärer mot Vänern. Eftersom det är intensiv trafik på rv 44 förekommer en hel del buller, och den höga fordonsmängden gör även att det är svårt att ta sig ut från mindre utfarter och korsningar som finns inom planområdet.

Framtidsbild

När rv 44 fått ny sträckning söder om Filsbäck-Trueve/Svanvik försvinner den intensiva trafiken från området. Det gör det möjligt för Filsbäck-Trueve/Svanvik att bli ett attraktivare område att bo och leva i. Eftersom det är begränsade områden som kommunerna har valt att se över möjligheten att utveckla, så finns det fortfarande stora grönområden inom planområdet för rekreation. Den befintliga rv 44:as vägsträckning föreslås utformas till en lokalgata med hastighetsdämpande åtgärder.

Möjligheten att utveckla förskola och skola inom området föreslås och tanken är att boende i de båda kommunerna ska kunna nyttja dessa gemensamt. Mindre centrumverksamheter ges möjlighet i ett centralt läge nära Lidköpings Golfklubb.

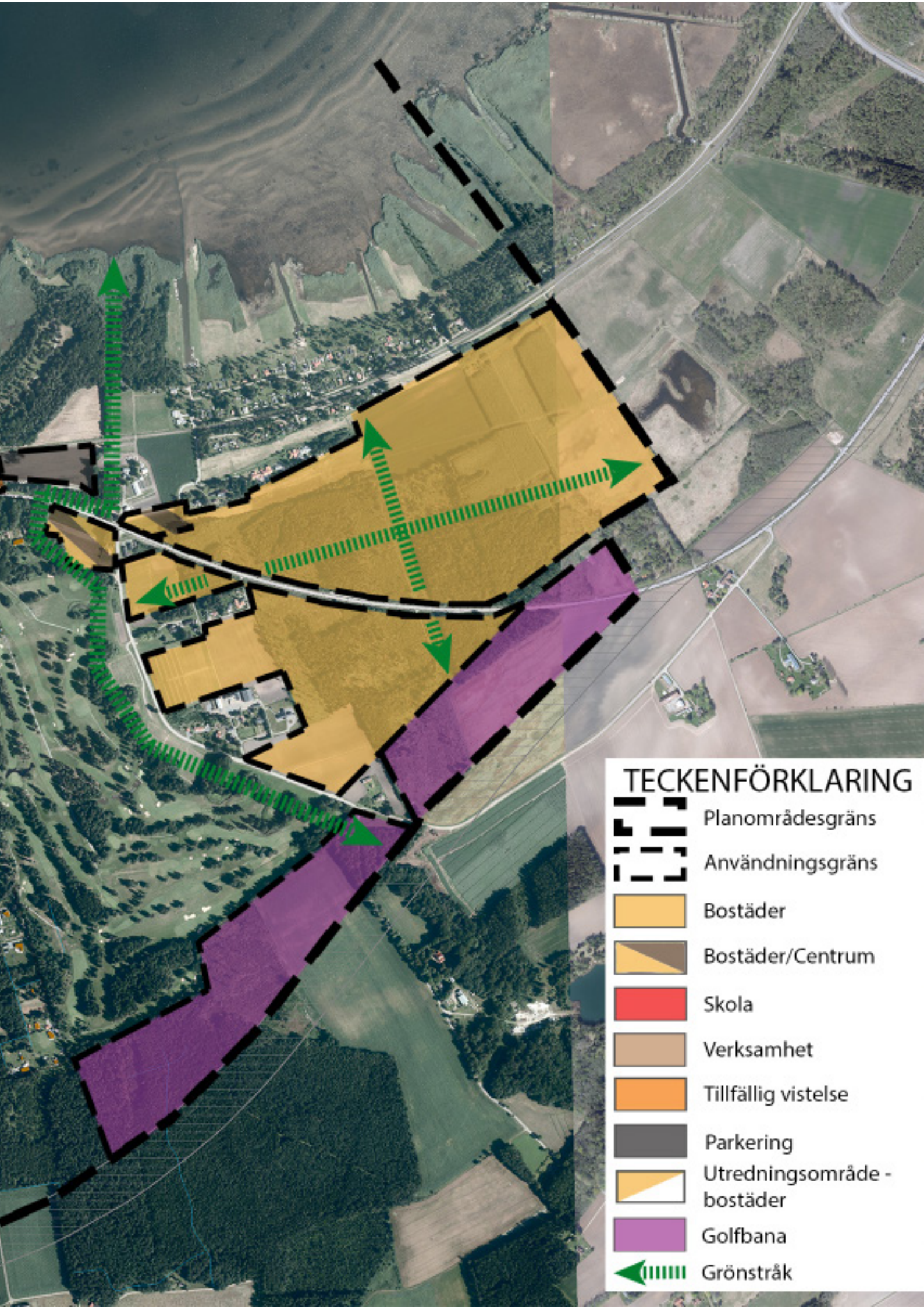
I området för fritidsbebyggelsen i den östra delen av Filsbäck finns det ett visst intresse från Fritidshusägarna i Filsbäck ek. förening att möjliggöra området för permanent boende. Intresset har varit att öka byggrätterna och att avstycka till enskilda fastigheter, varför området tas med som ett utvecklingsområde i planprogrammet. Alldeles öster om Filsbäck Camping finns obebyggd mark som skulle kunna användas för en utveckling av campingområdet.

Ett mindre område strax väster om Filsbäck föreslås för verksamheter. Tanken är att mindre, icke störande verksamheter ska kunna etableras och därmed ge möjlighet till att bo och arbeta i samma ort. *Se markanvändningskarta på nästa uppslag.*

Sid. 14-15, Figur 5. Planområdet med de områden som pekas ut för en framtida utveckling.

TECKENFÖRKLARING

- Planområdesgräns
- Användningsgräns
- Bostäder
- Bostäder/Centrum
- Skola
- Verksamhet
- Tillfällig vistelse
- Parkering
- Utredningsområde - bostäder
- Golfbana
- Grönstråk

PLANERINGSFÖRUTSÄTTNINGAR

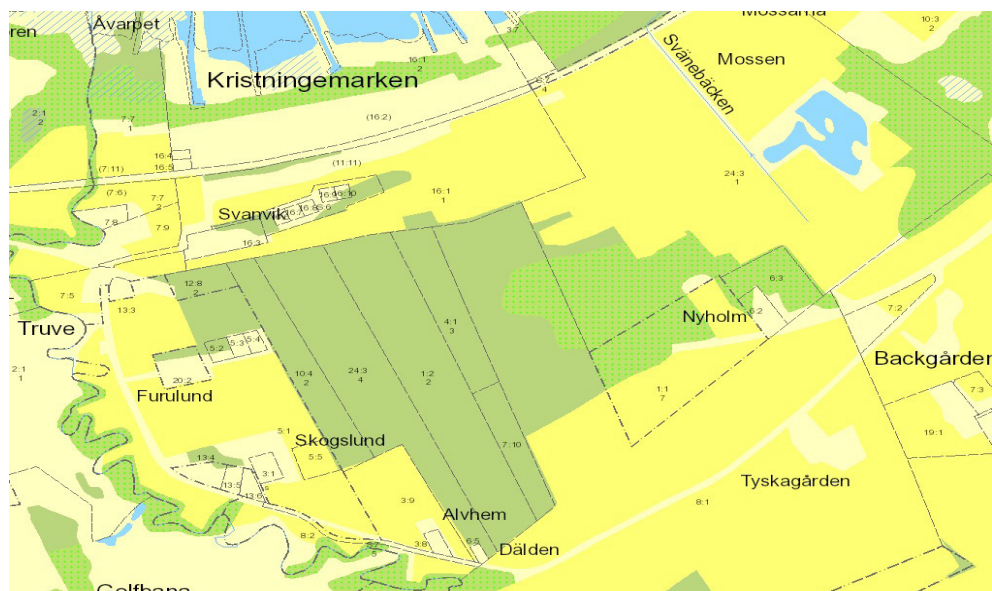
Markägoförhållanden

I Lidköpings kommun äger kommunen större delar av den berörda marken. Det är enbart tre områden som är i privat ägo. Det är området för fritidsbebyggelsen i den nordvästra delen, området för Pay-n-play i den västra delen och delar av skogsområdet söder om befintlig bebyggelse.

Figur 6. De berörda områdena i Filsbäck är markerade med svarta linjer. Kommunal mark är rastrerad.

I Götene kommun är marken helt i privat ägo. Det finns ambitioner från Götene kommun att på sikt göra en begränsad men tätare exploatering i det norra området (omr. 11 eller 12).

Figur 7. Karta med fastighetsbeteckningar över Truve/Svanvik.

Tidigare ställningstaganden

Trafikverket fattade beslut om fortsatt arbete angående val av lokaliseringsalternativ för ny rv 44, 2013-12-13.

I Lidköpings kommun har kommunfullmäktige beslutat om finansiering av rv 44, 2016-12-12 § 175. Det finns även ett beslut från kommunstyrelsen om att ge kommunstyrelsens ordförande i uppdrag att underteckna avtal för ett förändrat väghållaransvar för rv 44, 2014-02-05 § 14.

Det har beslutats i ett gemensamt sammanträde med kommunstyrelsens arbetsutskott om att en fördjupad översiktsplan för Filsbäck-Svanvik skulle göras i ett samarbete mellan de båda kommunerna. Dock har kommunerna under arbetets gång beslutat att ett detaljplaneprogram var mer lämpligt tillvägagångsätt.

Utredningar

Geoteknik

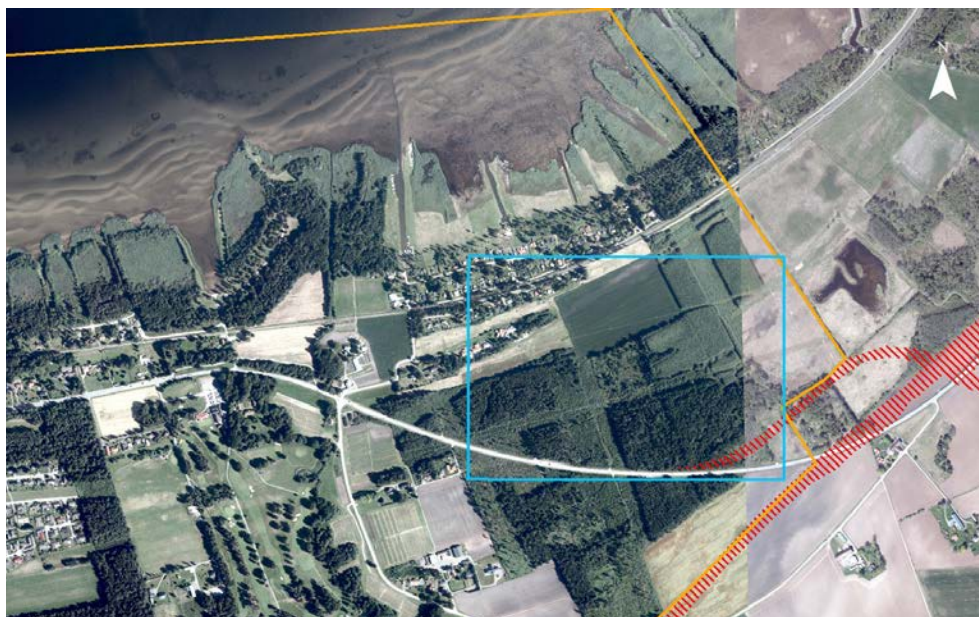
Geotekniken har utretts på en övergripande nivå för att se över markförhållandena inom de berörda områdena som kommunerna har för avsikt att exploatera. I kommande detaljplaner bör kompletterande geotekniska utredningar göras, för att klargöra vilken grundläggning och byggnadsteknik som är lämpligast att använda vid byggnation.

Det finns sedan tidigare fyra utförda geotekniska utredningar som berör de bebyggda delarna av Filsbäck, varav en är mer på en översiktlig nivå. Dock är utredningarna gamla och inte så detaljerat utredda.

Lidköpings kommun har därför begärt ett utlåtande från Bohusgeo baserat på de utförda utredningarna. Enligt utlåtandet visar utredningarna att det är förhållandevis bra grundläggningsförhållanden i de utpekade områdena för framtida exploatering. Befintlig bebyggelse uppvisar inga synliga skador eller sättningar. För en- och tvåvåningsbyggnader bör grundläggning kunna ske direkt på mark, antingen med markribbdäck eller kantförstyvad platta. Mindre flerbostadsbyggnader kan även vara möjliga att grundlägga direkt på mark, men detta måste detaljstuderas i kommande detaljplaner. Kraftiga variationer kan dock förekomma, vilket kan påverka grundläggningsförhållandena. I området är det små nivåskillnader, varför släntstabiliteten kan sägas vara tillfredsställande. Dock bör byggnation inte ske för nära Filsbäcken. Gator och vägar bör nivåsättas vid detaljplanearbetet för att undvika uppfyllning på tomtmark. Ledningar bör utföras täta. Infiltration av dagvatten bör göras för att motverka grundvattensänkning.

I Götene kommun gjordes en översiktlig utredning 2010. Utredningen gjordes för området mellan Filsbäck och Källby och avgränsades av rv 44 i söder och Kinnekullebanan i norr.

Nivåskillnaden är relativt liten, ca +46,6 meter i norr och ca +48,6 meter i söder (RH2000). Området sluttar därmed svagt mot Vänern. I mitten och i den norra delen av området är jorden något fastare och lättare byggnader på en- till tvåvåningar kan grundläggas med platta på mark. För tyngre eller sättningssärliga byggnader bör pålning till fast botten utföras. I den sydöstra delen av området är jorden lös och vid grundläggning av en- till tvåvåningsbyggnader kan urgrävning eller överlast med liggtid vara lämpligt. För tyngre eller sättningssärliga byggnader bör urgrävning eller pålning till fast botten utföras. Byggnader bör grundläggas på tjälfritt djup med kapillärbrytande grundläggningsmaterial eller frostisolerat. Tjälfritt djup ligger på 1,5 meter under markytan och allt organiskt material bör schaktas bort.

Figur 8. Utredningsområdet för geotekniken i Truve/Svanvik, markerad med blå ruta.

Natur

I den södra delen av planområdet finns ett större skogsområde med möjlighet till rekreation och friluftsliv. Intresseföreningen i Filsbäck har anordnat ett motionsspår i skogsområdet. I skogsområdet har höga naturvärden uppmärksammas, särskilt i den östra delen där det finns ett område med äldre tallskog.

Mindre områden i de centrala delarna av planområdet, söder om järnvägen består av dels öppen ängsmark (omr. 10) och områden med vegetation (omr. 9). Området med vegetation är rätt sankt och det växer främst björkar och alar. Mellan den öppna ängsmarken och vegetationsområdet finns en mindre väg med en allé av ekar och alar.

En översiktlig inventering har gjorts i Filsbäck för att se över eventuella naturvärden i de utpekade berörda områdena. Finns det särskilda värden och arter bör kompletterande naturinventeringar göras i samband med detaljplanering. Det finns inga tidigare naturinventeringar för berörda områden.

Den översiktliga inventeringen har i huvudsak omfattat träd och buskskikt. Eftersom inventeringen omfattar sju olika områden så har dessa nummerats enligt figur 9.

Figur 9. Områdesindelning för den översiktliga naturinventeringen

Område 1 omfattas av glest stående grova björkar samt unga bokar och ekar. I den östra delen finns det öppna gräsytor men det finns även rikligt med unga bokplantor. Området bedöms vara värdefullt eftersom det innehåller både självsådda ädellövplantor och grova träd.

Område 2 är en knappt 100 meter bred korridor som sträcker sig från befintlig rv 44 i norr till skogsområdet i söder. I den norra delen av området finns grovstammig björk med grupper av ekar, sälg, tallar och grövre bokar. I den södra delen växer främst äldre tall men med inslag av björkar, ekar, granar, sälg och enstaka unga bokar. Förskolan i Filsbäck har sin skolskog med basplats i området. Den gröna korridoren är av stort värde med hänsyn till en sammanhängande grönstruktur och för fågel och djurlivet. För att gynna uppväxande bokplantor kan björkar och gran tas bort inom området.

I område 3 finns ett dike utmed den södra delen. Diket är sannolikt biotopskyddat eftersom det gränsar till odlingsmark. Utredning med fokus på biotopskydd sker i senare planering. Område 4 omfattas av ca 45-årig lövskog av klibbal, grov björk och inslag av asp.

Område 5 består av ett ca 7 hektar (ha) stort område. Det har tidigare varit odlingsmark som har dränerats med diken. Den uppväxande vegetationen har gjort att diken har förlorat sin funktion och området har växt igen och det har istället bildats en fuktig miljö. Den täta lövskogen utgör en lämplig plats för häckning och födosökning för småfåglar. Området kan även antas utgöra habitat för groddjur. Sammanfattningsvis bedöms området ha värden för den biologiska mångfalden. En mer detaljerad naturinventering ska göras i samband med detaljplaneläggning för att klargöra om och i så fall hur området kan exploateras för bostadsbebyggelse.

Område 6 består främst av öppen ängsmark, men även ett stråk med gamla fritidshusfastigheter. Inom stråket finns rester av planterade löv- och barr-

träd samt trädgårdsbuskar. I den östra delen finns en skogsdunge med björk och yngre ek. Inga särskilda naturvärden noterades.

Område 7 omfattar i den östra delen odlingsmark med en trädunge med lövskog. I den östra delen närmst rv 44 finns en naturliknande plantering av tätt buskage med lövträd och buskar.

I den östra delen av planområdet (omr. 12 & 13) består marken främst av odlings- och vegetationspartier. De partierna av vegetation består till största del av sly och har inget bevarandevärde. Det finns dock dungar med salixarter samt ett mindre område med sumpskog som är bevarandevärda och finns med i Götene kommuns lövskogsinventering från år 2000.

Området i sig är ganska fuktigt och genomkorsas av ett flertal diken och bäckar. Området bedöms inte ha större bevarandevärde som skulle kunna förhindra den planerade exploateringen. Däremot är området runt Öredalsån intressant och bevarandevärt, både som vattendrag och för vegetationen längs med ån.

Dagvatten

En översiktlig dagvattenutredning har gjorts i planprogrammet för de utpekade områdena för att se över hur dagvattenhanteringen kan lösas vid en exploatering och hur detta skulle kunna utformas och placeras. Det man tittade på i utredningen är bland annat flödesriktningar och hur det går att leda dagvattnet till åar och vattendrag för att kunna leda vidare vattnet till recipienten. De vattendrag och åar som man föreslås att nyttja är Filsbäcken, Öredalsån och Svänebäcken. För att fördröja vattnet innan det når vattendragen så har man tittat på olika lösningar som diken och öppna dagvattenstråk, fördröjningsmagasin och dammar. Kompletterande utredningar görs i samband med detaljplanering för att mer exakt klargöra hur dagvattnet ska tas om hand inom kvartersmark och vilken dimension dammar, magasin m.m. ska ha.

Lidköpings kommun håller på att ta fram en utredning avseende hållbar dagvattenhantering för vattendrag. I denna utredning ska även en del av Öredalsån och Filsbäcken utredas och detta görs i ett samarbete med Götene kommun. I utredningen tittar man på vattenkvalitet, vattendragens kapacitet, undersökning av bottenfauna och påväxtalger, inventering av naturvärden utmed vattendragen, pågående erosion samt att man ska lista vilka dikesföretag för markavvattning som finns inom området och vart utsläppet sker. I utredningen ska även bedömning av påverkan på recipienten göras ur ett föroreningsperspektiv.

Riksintressen

Större delen av planområdet omfattas av riksintresse enligt kap. 3 och kap. 4 i miljöbalken. Kap. 3 omfattar bland annat riksintresset för kommunikationer, väg och järnväg, som berör delar av utpekade områden eftersom rv 44 och Kinnekullebanan passerar genom planområdet. Hänsyn till

Kinneullebanan bör göras vid eventuell planläggning av området för fritidsbebyggelsen, som i markanvändningskartan är utpekad som ett utredningsområde, samt de områden som omfattar Filsbäck's Camping och det mindre området som föreslås för tillfällig vistelse vid Lidköpings Golfklubb. Vid den norra delen av bostadsområdet i Truve/Svanvik, hålls ett avstånd på över 30 meter till järnvägen. Dock kan det krävas ett längre avstånd vid hänsynstagande till buller och vibrationer. Eftersom det är möjligt med transporter med farligt gods på järnvägen är det även viktigt att ta hänsyn till det i kommande planering.

Vissa av de utpekade områdena som planprogrammet behandlar omfattas av det geografiska riksintresset för turism och friluftslivet enligt miljöbalkens 4:e kap. Riksintresset är kopplat till Vänern med dess kuster och öar och för en allmän tillgång av dessa. De områdena som omfattas av riksintresset är hela området i Götene kommun och de norra delarna samt delar av områdena söder om rv 44 inom Lidköpings kommun. Planprogrammet anses inte påverka detta, eftersom de utpekade områdena inte är obebyggd mark intill Vänerns strand. Tillgång till strandkanten är redan säkerställd och planprogrammet motverkar inte riksintressets syfte.

Figur 10. Ortofoto med berörda områden för riksintresse. Grönt rasterat område behandlar det geografiska riksintresset för turism och friluftsliv, det svarta strecket i norr behandlar riksintresse för järnväg och det röda strecket behandlar riksintresse för väg.

Natur- och kulturmiljö

Landskapsbild

I dag är de berörda områdena obebyggda och består främst av vegetations- och odlingsmark. Odlingsmarken är används för småskaligt jordbruk. Vegetationsområdena är främst för rekreation.

Vegetationsmark

I både Filsbäck och i Truve/Svanvik berörs områden som är vegetationsmark.

I Filsbäck är det främst två områden som berörs, dels det området i väst (omr. 3) där det idag finns vegetation i form av lövskog. Tidigare har det varit en odlingsmark med diken som sedan har vuxit igen. I den fuktiga miljö som finns inom området, är det ett populärt område som häckningsplats för småfåglar. Det andra området som berörs i Filsbäck är utmed nuvarande rv 44 vid förskolan (omr. 5). Det är ett skogsområde med främst ung bok men även inslag av bland annat ek, björk och tall.

Ett större skogsområde finns söder om Filsbäck. Detta område är idag välanvänt av de boende i Filsbäck, och det finns promenadstigar och ett motionsspår inne i skogen. I bl. a. skogsområdets östra del har höga naturvärden noterats. Länsstyrelsen anser att ett kommunalt naturreservat bör utredas i berört området. Dock är marken i privat ägo och kommunen har för närvarande inga planer på att förvärva marken eller planlägga marken för natur. Skogsområdet förblir i sitt nuvarande skick. Dock bör avverkning av skogsområdet avverkas för att bibehålla de värden som finns.

Området norr om Lidköpings Golfklubb är ett mindre vegetationsområde (omr. 9). Marken är rätt sank och det finns träd och vegetation i form av björk och al. Öster om området finns befintlig allé av ekar och alar som är bevarandevärda.

Två områden (omr. 7) utmed nya rv 44 har pekats ut för golfbana. Det kan ge Lidköpings Golfklubb möjlighet att utveckla sin verksamhet i framtiden. De två områdena, ett i Lidköpings kommun och ett i Götene kommun, berör mindre områden med vegetation.

Vid Truve/Svanvik finns det mindre områden med skogsmark (omr. 12 & 13). Dessa består främst av sly, men det finns även partier med salixarter samt sumpskog.

Odlingsmark

I både Filsbäck och i Truve/Svanvik berörs områden som är odlingsmark. I Filsbäck är det tre områden som består av odlingsmark och det är området längst i väster (omr. 1), området i söder (omr. 6) och området vid Lidköpings Golfklubb (omr. 8). Områdena är i dagsläget utarrenderade för jordbruk.

De två områdena utmed nya rv 44 (omr. 7) omfattas i vissa delar av odlingsmark.

I Truve/Svanvik (omr. 12 & 13) består främst de västra delarna av mindre enheter av odlingsmark. Enheterna består till stor del av jordgubbs- och potatisodlingar. Det finns även en större enhet odlingsmark i den södra delen av området.

I planprogrammet har ställningstagande gjorts angående ianspråktagandet av odlingsmark. Eftersom den berörda marken består av mindre bruksenheter och ligger i anslutning till befintlig bebyggelse, så har marken ansetts vara lämplig för en framtida exploatering.

Kulturmiljö

Området runt Trueholm i Filsbäck har pekats ut som kulturområde av Lidköpings kommun. Området omfattar fastigheten för Trueholm och ett avgränsat område norr om fastigheten mot Vänern. Inom fastigheten finns även träd som är utpekade som skyddsvärda träd. Trueholm ingår inte i de utpekade områdena i planprogrammet men ligger mellan två utpekade områden för tätare bebyggelse med möjlighet till handel.

Fornlämningar

Planprogrammet omfattas av fornlämningar enligt RAÄ. Dock är det enbart ett av de utpekade områdena som berörs av fornlämningar. Område 10 omfattas av en fornlämning i den östra delen, mot befintlig bebyggelse. Hänsyn får tas vid framtida planarbeten. Påträffas fornlämningar vid markarbeten ska detta anmälas till Länsstyrelsen enligt 2 kap. Kulturmiljölagen (1988:950).

Friytor, lek, rekreation

I Lidköpings kommun finns en lekplatsutredning från 2014. I den framkommer det att det inte bör vara mer än 300-500 meter till närmsta lekplats från bostäderna. När utredningen togs fram fanns det fem närlekplatser i Filsbäck varav en skulle avvecklas. Den lekplatsen bestod egentligen bara av en gunga och ansågs kunna tas bort, vilket även har gjorts. Utav de fyra som finns kvar i Filsbäck är två stycken i det befintliga bostadsområdet, en vid Filsbäck Camping och en vid Truve badplats. En av dessa närlekplatser är relativt ny, den vid campingen ska renoveras under 2018 och de övriga två kommer att renoveras 2027. Större delen av den befintliga bebyggelsen i Filsbäck har max 500 meter till närmsta närlekplats. Det är endast ett par bostadsfastigheter i de östligaste och sydligaste delarna inom planområdet som ligger utanför 500 meter.

I de östra delarna av planområdet (omr. 11-13) finns inga lekplatser i dagsläget. I den södra delen av planområdet finns ett större område med skog som utgör ett rekreativt område med bland annat motionsspår. Områdena utmed Vänerns strand samt Östra sannorna, naturreservatet väster om planområdet, utgör även det av rekreativt område för de boende med badmöjligheter och liknande. Likaså utgör golfbanan, Pay-n-playbanan och området runt Filsbäcks Camping rekreation för boende och besökare.

Lidköpings kommun håller på att ta fram ett förslag till skötselplan för naturområdet norr om fritidshusområdet i Filsbäck. Skötselplanen föreslår åtgärder som ska främja för boende, besökare och växt- och djurlivet i området. Prövning av åtgärderna sker i enlighet med miljöbalken.

Markförhållanden

Mark och vegetation

Det finns inga större nivåskillnader inom planområdet. Planområdet lutar svagt mot Vänern. Runt Truve/Svanvik ligger plushöjden på ca +46,6-+48,6 meter (RH2000), medan det i Filsbäck ligger något högre, ca +48-+49 meter (RH2000).

Störningar

Översvämning

En skyfallskartläggning är gjord över tätorterna i Lidköpings kommun för att visa vart vattnet vid 100 och 200-års regn samlas. I Filsbäck och de östra delarna av Truve/Svanvik visar skyfallskartläggningen att inga större områden blir kraftigt påverkade av stora skyfall. Vid ett 100-års regn påverkas främst lokalgator vid korsningar och den gång- och cykelvägs-tunneln som finns under riksväg 44. Öredalsån och Filsbäcken får en ökad vattenmängd upp till ca 0,5 meter på vissa sträckor. I och med att större delen av Truve är obebyggd och består främst av odlingsmark påverkas inte området nämnvärt vid ett 100-års regn.

Vid ett 200-års regn påverkas ungefär samma områden fast med en större mängd dagvatten. Vid Truve/Svanvik sker dock en förändring, områden som inte påverkades vid 100-års regn får nu vattensamlingar upp mot 0,5 m på vissa platser. Vid utloppen från Öredalsån och Filsbäcken sker en viss höjning av vattennivån. Den höjningen ser dock inte ut att påverka översvämningar av kuststräckan.

Vid en exploatering av de utpekade områdena sker en stor förändring då de idag stora obebyggda grönytorna tas i anspråk för byggnation av gator, byggnader och andra hårdgjorda ytor. Detta förändrar vattnets möjlighet att infiltreras och därmed ökar risken för vattenansamlingar vid stora skyfall. Det är därför viktigt med lokalt omhändertagande av dagvatten inom tomtmark samt att ytor anordnas för dagvattenhantering på allmän platsmark, med dagvattenutredningen som grund. Kompletterande dagvattenutredningar bör göras vid detaljplanläggning.

Figur 11. Skyfallskartering över planområdet vid 200-års regn.

Buller

Planområdet är i dagsläget påverkat av trafikbuller från rv 44.

Trafikverket har gjort två trafikmätningar på rv 44 under 2015, en mätning

är gjord strax innan Filsbäck, i höjd med Kartåsens avfallsanläggning och en mätning är gjord i höjd med avfarten till väg 2702, mot Vinninga. I mätning väster om Filsbäck ligger årsdygnstrafiken (ÅDT) på ca 10 830 fordon/dygn. Andelen lastbilar ligger på ca 6 %. I mätningen vid Svanvik/Truve ligger ÅDT på 4580 fordon/dygn och andelen lastbilar ligger på ca 9 %. Hastighetsbegränsningen vid de två punkterna är 80 km/h.

När nya rv 44 är i bruk förväntas större delen av trafiken gå via den sträckningen istället för att gå via Filsbäck-Truve/Svanvik. Enligt Trafikverkets förstudie för rv 44 beräknades kvarvarande trafik genom Filsbäck till ca 2500 fordon (ÅDT). Tillsammans med hastighetssänkande åtgärder förväntas bullernivåerna sänkas och bättre ljudmiljöer möjliggöras.

Verksamheten på Hovby flygfält har tillstånd från 2003 om ett visst antal starter och landningar. Ljudnivån 70 dBA max kommer att påverka föreslagen bebyggelse i Filsbäck. Om rekommendationerna i bullerförordningen om trafikbuller vid bostadsbyggnader ska följas medför detta restriktioner på flygverksamheten på Hovby i antalet tillåtna starter och landningar i förhållande till gällande tillstånd.

Kraftledningar

Planområdet korsas av flera kraftledningsgator.

Figur 12. Ortofoto med de kraft- och luftledningarna som berör området. Kraftledningarna är markerade med ledningsägare och spänning.

Genom Filsbäck går det två kraftledningsgator i väst-östlig riktning. Den nordligaste kraftledningsgatan består av två kraftledningar. Dessa tillhör Fortum och ledningarna är på 40 kW och 130 kW. Den södra kraftledningsgatan består av en kraftledning som tillhör Vattenfall och är på 130 kW.

Dessa två kraftledningsgator fortsätter in över Truve/Svanvik och berörs även av en kraftledning som går i nordsydlig riktning. Dessa två ledningsgator delar på sig och blir tre i höjd med fritidsbebyggelseområdet i norr. Det finns även en kraftledningsgata som kommer från Vinninga och går i en

syd-nordlig riktning. Ledningen tillhör Götene elförening och är på 40 kW.

Vid detaljplaneläggning måste hänsyn tas till de kraftledningarna som kommer att vara kvar inom planområdet. I Lidköpings kommuns kommande översiktsplan hänvisas det till riktvärdet 0,4 mikrotessa för nya bostäder.

Transport av farligt gods

Riksväg 44 är en primär transportled för farligt gods. I och med att vägen kommer att flyttas till ett nytt läge från Källby till Lidköping kommer transporten av farligt gods att försvinna från Filsbäck och Svanvik/Truve.

Även om det i dagsläget inte förekommer transporter av farligt gods på Kinnekullebanan, så är det fortfarande tillåtet för det att ske. Därmed är det viktigt att ett hänsynstagande av detta sker vid kommande detaljplanearbeten intill järnvägen. Detta bör göras med en riskanalys som beskriver de befintliga riskerna samt de risker som kan uppstå i framtiden. Konsekvenser av olika typer av olyckor ska redogöras.

Trafikverkets grundavstånd är 30 meter från spårmitt till bostäder.

Miljö och riskfaktorer

Förorenad mark

Det finns ingen kännedom om förorenad mark inom planområdet.

Radon

Radonmätningar har inte gjorts i planprogrammet, men i och med att jordlagren utgörs av täta lager bedöms marken kunna klassas som lågradonmark till normalradonmark. Mätningar bör dock göras i samband med kompletterande geotekniska utredningar vid detaljplaneläggning. Detta bör göras för att säkerställa att rätt byggnadstekniska krav ställs.

Miljökvalitetsnormer

Enligt 5 kap. Miljöbalken ska hänsyn tas till miljökvalitetsnormer för omgivningsbuller, luft- och vattenkvalitet. Utgångspunkten för miljökvalitetsnormerna fokuserar på vad människan och naturen bedöms kunna utsättas för utan att fara för olägenheter av betydelse uppkommer.

I Lidköpings kommun och Götene kommun ligger gränserna för luft- och vattenkvalitet under gällande normkrav. Hänsyn till buller och vattenkvalitet får tas vid kommande detaljplaneläggning och kompletterande utredningar för trafikbuller och dagvattenhantering.

Strandskydd

Områdena som omfattas av planprogrammet berörs i vissa delar av strandskyddet. Strandskyddet för Vänern är 300 meter och för Öredalsån gäller 100 meter. Vid detaljplaneläggning får prövning av strandskyddet ske om det finns skäl för att avsteg kan göras.

Områdena som berörs i Filsbäck är främst de nordliga områdena, som

fritidsbebyggelseområdet, Filsbäck Camping och områdena som är utpekade för tillfällig vistelse och parkering norr om Lidköpings golfklubb. Området som är utpekade för en tätare exploatering med bostäder och centrum vid Lidköpings golfklubb påverkas likaså av strandskyddet för Vänern.

Strandskyddet påverkar dock enbart vissa bitar av det stora område som är utpekade för bostadsbebyggelse i Götene kommun. Där strandskyddet inte är utsläckt för Vänern, sträcker sig strandskyddet 300 meter in på land, vilket berör de nordligaste delarna. Strandskyddet för Öredalsån berör de delar av området som ligger i väst.

Figur 13. Strandskydd för Vänern och Öredalsån, 300 meter respektive 100 meter.

Risk för skred och översvämningar

Aktuella områden ligger på ca +48-49 meter (RH2000) i båda kommunerna. Enligt Länsstyrelsens handbok för stigande vatten, med tillhörande faktablad, ligger den dimensionerade nivån i Lidköping på +47,18 meter (RH2000). Länsstyrelsen håller på att revidera faktabladet. Detta innebär att den dimensionerade nivån för Lidköping har höjts till +47,25 (RH2000). Götene kommun finns inte utpekade i faktabladet, men sannolikt bör kommunen ligga på ungefär samma nivåer som Lidköping. Nivåerna som utpekade områden ligger inom är därmed tillfredställande för stigande vatten i Vänern.

Som tidigare beskrivits påverkas utpekade områden av översvämningar vid 100- och 200-års regn. Det är visserligen främst inom redan utbyggda områden där störst mängder blir stående. Men en exploatering av föreslagna områden gör att andelen grönyta minskar och andelen hårdgjord mark ökar. Därav är det viktigt att ta hänsyn till lokalt omhändertagande av dagvatten där så är möjligt. Det är även viktigt med fördröjning av dagvatten inom allmän platsmark med t.ex. öppna diken, fördröjningsmagasin och dyl. för att inte belasta de vattendrag som finns inom planområdet mer än nödvändigt. Det är även viktigt att hänsyn tas till fördröjning av dagvatten inom de enskilda fastigheterna. Det innebär att marken inte bör hårdgöras för mer än vad som är lämplig för att kunna hantera detta.

Vattenskyddsområde

Det pågår ett arbete mellan Lidköpings kommun och Götene kommun om att säkerställa Kinnevikens som ett vattenskyddsområde. Ett vattenskyddsområde är ett vattenområde som kommuner eller Länsstyrelsen inrättar för att skydda en dricksvattentäkt. Lidköpings kommun har två råvattenintag i Kinnevikens, ett i Blänkås och ett vid Läckö. Götene kommun har ett råvattenintag i Hällekis. Genom att säkerställa Kinnevikens som ett vattenskyddsområde så kan dessa råvattenintag skyddas.

Planprogrammet kommer inte påverka arbetet med att säkerställa Kinnevikens till ett vattenskyddsområde, men hänsyn till det kommer att tas i kommande detaljplanarbeten.

Bostäder

Byggnadskultur och gestaltning

Filsbäck är redan idag utbyggt med bostäder. Villaområdena är byggda under 1970- och 2000-talet. Bebyggelsen varierar mellan en och två våningar. I den nordvästra delen av planområdet ligger ett område med fritidsbebyggelse. Området omfattas av en detaljplan från 1989 och är planlagt för just fritidsbebyggelse. Dock har det funnits ett intresse från Fritidshusägarna i Filsbäck ek. förening att planlägga området för bostäder, varför området har pekats ut som ett utredningsområde. Intresset från föreningen har varit att utöka byggrätterna och att avstycka till enskilda fastigheter, och därigenom möjliggöra för permanent boende.

I Truve/Svanvik gränsar utpekade områden till ett 10-tal bebyggda fastigheter i den västra delen samt till ett mindre antal bostäder i den norra delen.

Verksamheter och service

Handel och övriga verksamheter

Det finns ingen större handel- eller serviceverksamhet inom Filsbäck-Truve/Svanvik. I Filsbäck finns det däremot en golfbana med klubbhus och restaurang/café. I övrigt finns det även mindre service i form av minilivsbutik och kiosk/cafeteria/gatukök vid Filsbäck Camping. Övrig handel finns i Lidköping och Källby.

Förskola och grundskola

Det finns en förskola och ett fritidshem i Filsbäck. Dessa ligger precis vid infarten till Filsbäckens bostadsområde. Befintlig förskola har 36 platser, och är oftast fullbelagd.

Det finns ingen offentlig service i Truve/Svanvik, utan närmaste förskola och grundskola inom Götene kommuns område ligger i Källby.

Infrastruktur

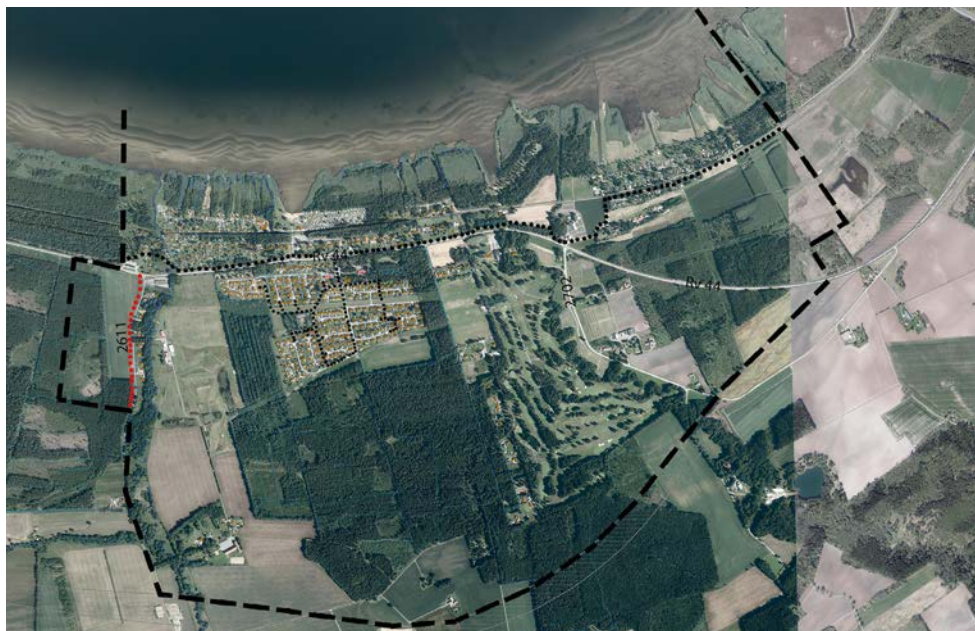
Gatunät, gång- och cykel

Det finns ett välutbyggt gatunät i Filsbäck med lokalgator. Befintlig rv 44 med tunga transporter utgör en genomfartsled genom planområdet. I den

östra delen av planområdet finns gator till befintlig bebyggelse.

Gång- och cykelvägar (gc) finns till Lidköping och Källby. Det finns gc-vägar inom Filsbäck, mellan befintliga bostadsområden samt utmed rv 44. Trafikverket kommer inom kort att påbörja ett arbete med att anlägga en gång- och cykelväg från Vinninga till Filsbäck. Anslutningen i Filsbäck kommer att ske vid korsningen av rv 44 och väg 2611.

Figur 14. Ortofoto med vägnamn och befintliga och kommande gång- och cykelvägar.

Kollektivtrafik

Det finns regionalbussar (linje 106 och 116) som går mellan Lidköping och Götene, och som passerar Filsbäck och Svanvik. Det finns två busshållplatser, en i centrala Filsbäck, vid korsningen rv 44 och Stenåsvägen samt en hållplats vid Truve/Svanvik, i höjd med korsningen rv 44 och väg 2702.

Kinnekullebanan har en hållplats i Filsbäck. Med tåg går det att ta sig vidare väster ut mot Lidköping, Vara, Herrljunga och Göteborg. Österut kan man åka vidare mot Mariestad, Hallsberg och Stockholm.

Parkering, utfarter

Vid Lidköpings golfklubb finns en större grusad parkering för golfmedlemmarna med ca 150 p-platser. Under högsäsong är parkeringen ofta fullbelagd. Det finns en kommunal parkering vid den gamla kiosken i Filsbäck. I den östra delen av planområdet finns inga större parkeringar.

Det finns ett par (4) korsningar till rv 44. Det finns även mindre utfarter från fastigheter i direkt anslutning till vägen inom planområdet.

Teknisk försörjning

Vatten och avlopp

Det kommunala vatten och avlopps nätet (VA) är utbyggt i Filsbäck. Fritidsbebyggelseområdet har egen VA-förening och ingår därmed inte i det kommunala nätet.

Dagvattennätet är främst utbyggt i det befintliga bostadsområdet söder om befintlig rv 44. I övriga delar är dagvattennätet enbart utbyggt i vissa delar.

Det finns en vattenförening i Svanvik som för tillfället tar sommarvatten från Götene. Götene kommun håller på att bygga ut det kommunala VA-nätet till fritidsbebyggelseområdet Svanvik. VA-nätet är dimensionerat för en exploatering i Truve/Svanvik. Dock sker det i nuläget ingen utbyggnad av dagvattennätet.

Värme

Fjärrvärme är inte utbyggt i planområdet.

Ei

Planområdet korsas av kraftledningsgator i väst-östlig riktning samt i Götene kommun även i syd-nordlig riktning. Befintlig bebyggelse i Filsbäck-Truve/Svanvik är utbyggt med elnät. I hela planområdet är det Lidköpings kommuns Teknisk service/Elnät som är distributör för elnätet. Deras ansvar sträcker sig fram till byggnad.

Bredband

Bredband är utbyggt i vissa delar av planområdet. Övrig utbyggnad förbereds inom båda kommunerna.

Avfall

Kommunal hämtning av hushållssopor sker i de bebyggda områdena.

I Filsbäck finns en återvinningsstation på Uddeholmsvägen, intill befintlig förskola. Knappt en km väster om Filsbäck finns Lidköpings kommuns återvinningscentral, där det finns möjlighet att slänga avfall utöver hushållsavfallet. Återvinningscentralen ligger på ett sådant avstånd att det inte anses påverka framtida byggnationer av bostäder.

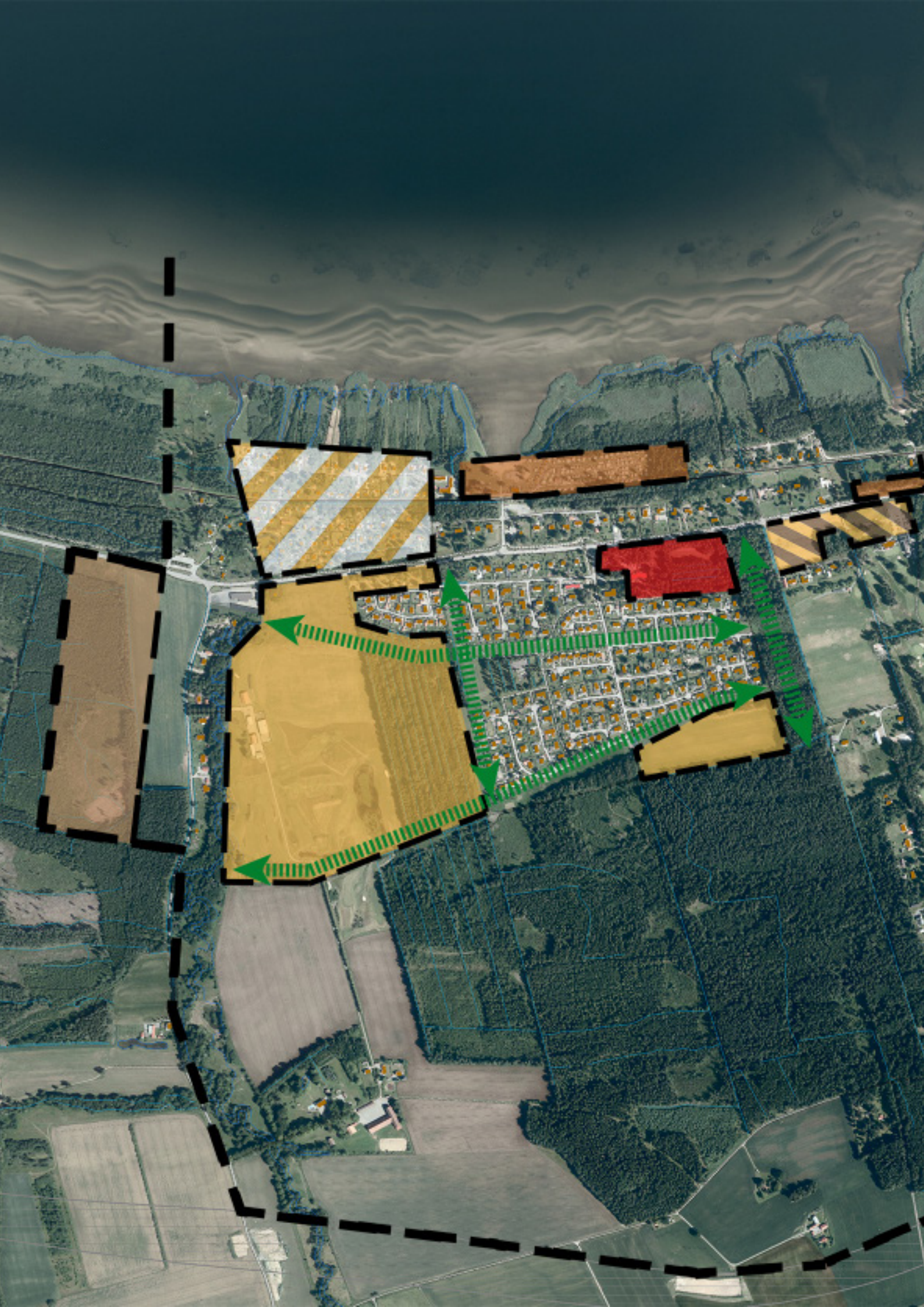
I Götene kommun finns kommunens återvinningscentral utanför Götene tätort, utmed rv 44. Hämtning av hushållsavfall sker i kommunal regi. Närmsta återvinningsstation finns vid Källby station i Källby tätort.

Biogas

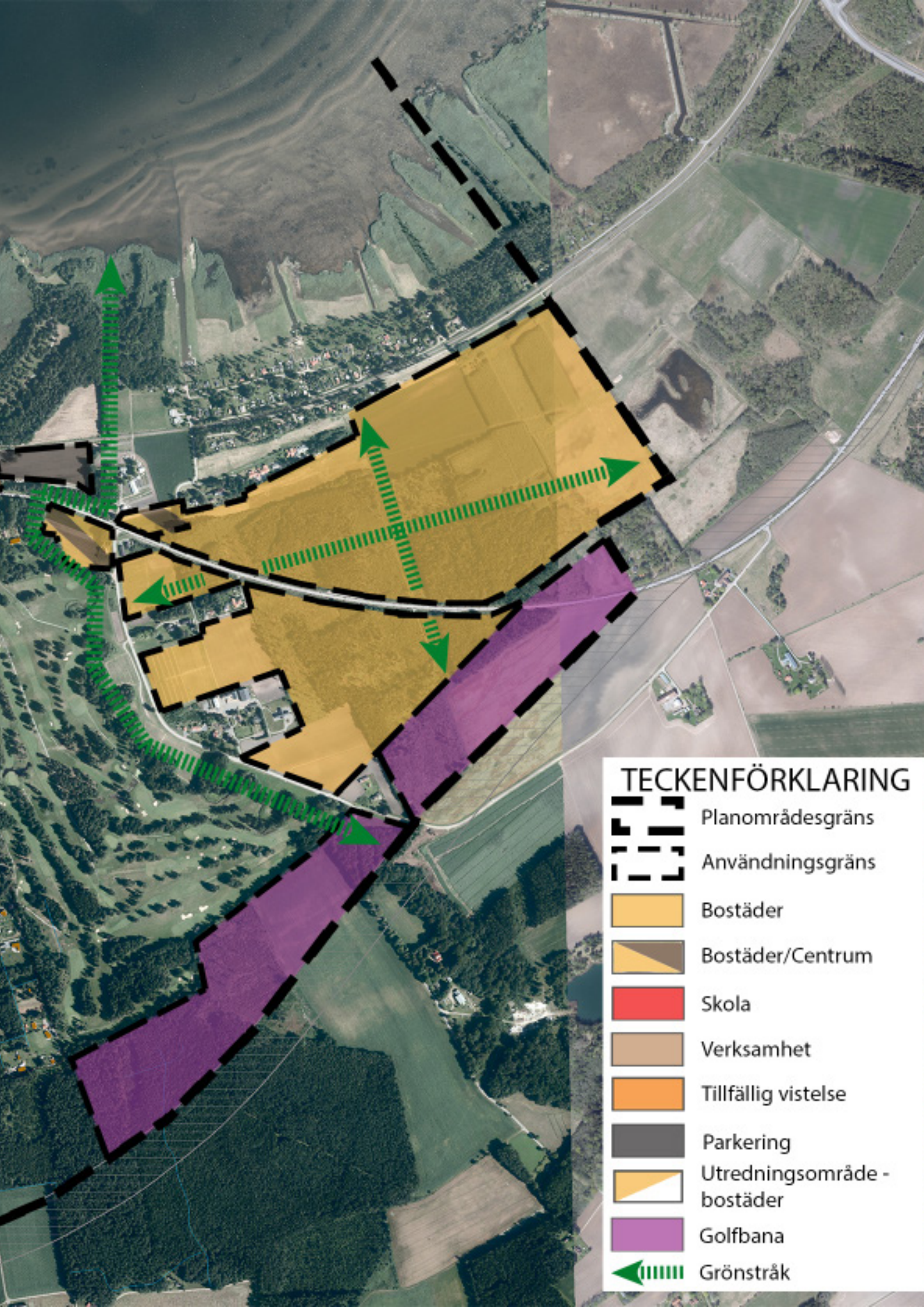
Det finns en sevesoanläggning ca en km väster om planområdet. Det är biogasanläggningen, Lidköpings Biogas, intill Kartåsens återvinningscentral. Planområdet ligger utanför anläggningens skyddsområde.

Sid 32-33, Figur 15. Planområdet med föreslagen markanvändning.

TECKENFÖRKLARING

- Planområdesgräns
- Användningsgräns
- Bostäder
- Bostäder/Centrum
- Skola
- Verksamhet
- Tillfällig vistelse
- Parkering
- Utredningsområde - bostäder
- Golfbana
- Grönstråk

PROGRAMFÖRSLAG

Alla utpekade områden med föreslagna markanvändningar i planprogrammet måste efterföljas med detaljplan innan ny användning är möjlig.

Bostäder

Byggnadskultur & gestaltning

Planområdet kommer att bebyggas främst med friliggande villor men det ska även finnas en flexibilitet för olika upplåtelseformer för att möjliggöra för fler intressen och samhällsgrupper (omr. 3, 6, 12 & 13). Detta för att både skapa social hållbarhet och variation i bebyggelsen. I Filsbäck ligger de berörda områdena i direkt anslutning till befintliga bostadsområden.

I planområdets centrala delar, på båda sidor om kommungränsen, pekas områden ut för en tätare exploatering med flerbostads- och grupphus. Dessa byggnader kan tänkas bli något högre än de två våningar som är standard i området. Hänsyn måste tas till Trueholm som är utpekad som ett kommunalt kulturmiljöområde. Det kan finnas behov av att ta med fastigheten i framtida planläggning för att säkerställa värdefulla värden och miljöer.

I det befintliga fritidsbebyggelseområdet i Filsbäck har det funnits ett intresse av att planlägga området för bostäder, för att möjliggöra för permanent boende.

Totalt beräknas det bli ca 400-600 nya bostäder inom planområdet.

Natur

Natur

De gröna stråk som finns genom befintlig bebyggelse, bör sparas och fortsätta vidare genom ny bebyggelse för att skapa sammanhängande grönområden. Det bör även sparas ytor för mindre grönområden där så är lämplig inom de nya bostadsområdena. Det kan ske i närhet t.ex. vid skyddsvärda träd eller områden med höga naturvärden.

I det mindre skogsområdet (omr. 3) i den västra delen av Filsbäck, där det föreslås bostäder, bör en del av skogen att sparas. Det här ska göras eftersom det finns naturvärden inom berört område samt att det finns högt biologiskt mångfald och är en häckningsplats för många fåglar. Hur stor yta och vilken del som kommer att bevaras får studeras vidare vid detaljplaneläggning.

Vid Filsbäcks Camping (omr. 4) bör en utveckling av stranden ses över så att det kan bli en naturlig sandstrand. Den befintliga strandskoningen kan tas bort och större ytor för sand kan utvidgas för rekreation.

Öredalsån är ett stort grönstråk med höga naturvärden, grova träd och biologisk mångfald. Detta är ett område som kommunerna bör ta hänsyn till och bevara. Nedtagning av träd eller en exploatering i direkt anslutning till ån är olämplig med anledning av risken för erosion.

Öster om planområdet finns en damm som exempelvis skulle kunna utvecklas och bilda ett trevligt naturområde för de boende i området. Likaså utmed Svänebäcken som går i planområdets östra gräns.

Friytor, lek, rekreation

I och med att det finns en större central lekplats med grönytor, bollplan och pulkabacke i Filsbäck finns det troligtvis enbart behov av att skapa mindre närlekplatser som är kopplade till de kommande bostäderna. Ytor för lek och rekreation kommer att planeras in när en mer detaljerad planering sker för nya bostäder öster om Öredalsån.

Det kan finnas skäl för Lidköpings kommun att ta över det motionsspår som finns i det södra skogsområdet. När förtätningar sker får kommunen se över om det finns underlag för att göra motionsspåret till en kommunal anläggning med belysning. Hänsyn får tas i kommande detaljplaner.

Klimatförändring

Det är viktigt vid kommande planering att ta hänsyn till framtida klimatförändringar. Det kan t.ex. göras vid projektering och höjdsättning av marken för att säkra vattenavrinning, eftersom det i framtiden förväntas komma fler och tätare skyfall. Det kommer troligen även att bli varmare framöver och därför är det viktigt att tänka på möjligheten till skugga, särskilt när det omfattar miljöer där barn och unga vistas som vid förskolor, skolor och lekplatser.

Verksamheter och service

Handel

I ett centralt läge pekas två områden ut för en högre och tätare exploatering av både bostäder i form av flerbostadshus men även handel och service. Områdena ligger strax väster och öster om kommungränsen (omr. 8 & 11). I detta läge har både Filsbäck som helhet och även kommande bostadsområdet i Truve/Svanvik tillgång till framtida service.

I centrumdelarna föreslås dels lokaler för mindre handel men också samlingslokaler för gemensamt utnyttjande. Det skulle innebära att det finns möjlighet för exempelvis serviceboende och Lidköpings Golfklubb att utnyttja lokalerna till sina verksamheter.

Verksamheter

Ett mindre verksamhetsområde (omr. 1) möjliggörs väster om Filsbäck. Tanken med området är att mindre verksamheter som kontor, lager och service kan etableras för att göra det möjligt för att arbeta och bo i samma tätort. Verksamheterna ska vara av den storlek att de inte är störande för omgivande bostäder, varken genom buller eller stora mängder tunga transporter.

Förskola och grundskola

I området vid den befintliga förskolan möjliggörs det för utökning av förskoleverksamheten och grundskola (omr. 5). I dagsläget finns det enbart en

förskola och fritidshem i Filsbäck. När barnen börjar grundskolan skjutsas de till Vinningaskolan för att gå sin skolgång. En grundskola inom planområdet skulle vara en tillgång för både Lidköpings kommun och Götene kommun.

Det kan vara nödvändigt att anordna exempelvis förskolor i nya bostadsområden för att klara av det kommande behovet. Detta får utredas vidare i framtida planarbeten.

Tillfällig vistelse

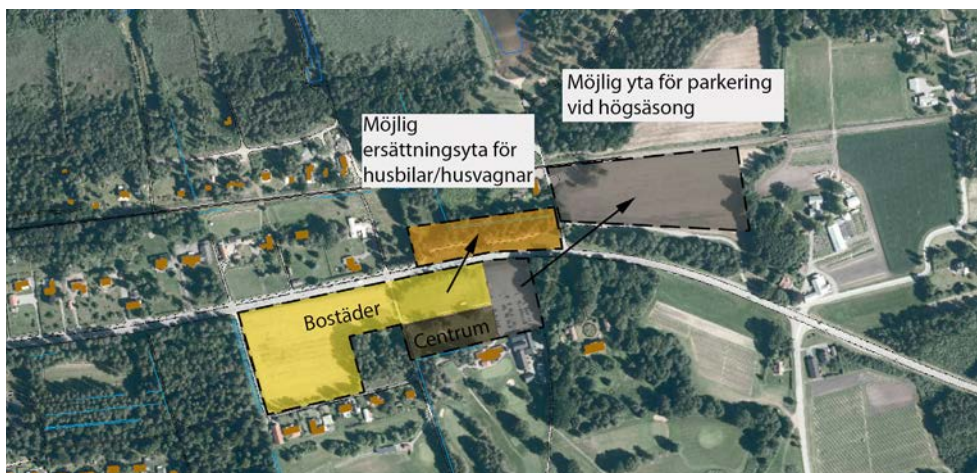
Öster om Filsbäck camping äger kommunen mark. Filsbäck camping arrenderar mark från kommunen och att utöka verksamheten österut skulle kunna vara en möjlighet. En ändrad markanvändning kräver detaljplaneläggning.

Ett mindre område för övernattning föreslås norr om golfbanan (omr. 9). Marken skulle kunna användas som ersättningsyta för den mark som golfklubben idag använder som uppställningsyta. Detta skulle vara aktuellt om exploatering sker på golfklubbens norra område.

Lidköpings Golfklubb

Under planprogrammets framtagande har diskussioner pågått mellan Lidköpings kommun och Lidköpings Golfklubb. I och med att kommunen har pekat ut området utmed befintlig rv 44 för bostäder och handel, så har en dialog varit nödvändig för att säkerställa att både kommunens och golfklubbens intressen säkerställs. De ytor som Lidköpings kommun tar i anspråk ska därför ges möjlighet att omplaceras.

Det är Lidköpings Golfklubs norra områden som kan påverkas vid en exploatering. Golfklubben har bland annat en parkering med ca 150 p-platser, ytor för uppställning av husbilar/husvagnar samt ett övningshål i dessa delar. Skulle kommunen exploatera området för bostäder och centrum, föreslås golfklubbens ytor ersättas på norra sidan av lokalgatan (omr. 9 & 10). Kommunen har mark där som skulle kunna användas för exempelvis säsongsparkering och uppställning av husbilar/husvagnar.

Figur 16. Bild som visar möjliga ersättningsytor till golfklubben.

Ett område har lagts in utmed nya rv 44 i både Lidköpings kommun och Götene kommun för att ge möjlighet till golfklubben att utvecklas. Ett område har lagts in utmed nya rv 44 i både Lidköpings kommun och Götene kommun för att ge möjlighet till Lidköpings Golfklubb att utvecklas i framtiden.

Infrastruktur

Gatunät, gång- och cykel

I samband med att rv 44 får sin nya sträckning kommer den befintliga riksvägen att göras om till en lokalgata genom planområdet, och fram till den cirkulationsplats som ligger strax utanför Källby.

Den befintliga infarten, Stenåsvägen, till Filsbäck behålls och används för att kunna angöra det utpekade bostadsområdet i söder (omr. 6) men även till det utpekade skolområdet (omr. 5). I och med att skolområdet ligger norr om befintligt bostadsområde så bör inte trafiken påverkas mycket.

En ny infart tillskapas i västra delen av Filsbäck för att kunna angöra de utpekade bostadsområdena i nordväst och sydväst (omr. 3). Det befintliga bostadsområdet strax öster om den nya gatan, kopplas på den nya infarten. Det här görs för att kunna hantera den trafik som tillkommer av det utpekade området i söder. Filsbäcksvägen föreslås därför att stängas av strax öster om det befintliga bostadsområdet från 2000-talet.

Befintlig utfart vid Lidköpings Golfklubb är tänkt att vara kvar för att försörja både golfbanan men även den planerade bebyggelsen (omr. 8). Möjligheten att även ha en utfart direkt från befintlig parkering bör ses över.

Nya utfarter skapas utmed befintlig rv 44 i Truve/Svanvik. Då en varierad bebyggelse eftersträvas förutsätts olika typer av parkeringslösningar. Götene kommun har inte planer på ta över befintlig rv 44 i ett första skede, vilket begränsar antalet utfarter mot vägen. När detaljplaneläggningen har kommit längre fram, kan det vara aktuellt för kommunen att ta över vägen för att möjliggöra för fler utfarter.

I Svanvik krävs det mer eller mindre helt ny infrastruktur för att angöra de utpekade bostadsområdena. I huvudsak föreslås det fem infarter från befintlig rv 44, två mot bostadsområdena i norr och tre mot bostadsområdena i söder. Från dessa skapas mindre lokalgator för att nå alla nya bostäder. Två av gatorna som ansluter från befintlig rv 44 söderut, kopplas på till väg 2702 mot Vinninga.

Gällande gång- och cykelväg anläggs de utmed lokalgator och grönstråk för att knyta samman målpunkter inom planområdet. En ny gång- och cykelväg planeras att anläggas av Trafikverket, utmed väg 2611 från Vinninga. Den nya gång- och cykelvägen kommer att ansluta till befintlig gång- och cykelväg utmed lokalgatan (bef. rv 44). Det finns möjligheter att den nya gång- och cykelvägen kan ansluta föreslaget bostadsområde (omr. 3) över Filsbäcken via befintlig infart till Pay-n-playanläggningen.

Kollektivtrafik

Det är oklart om de busslinjer som går via Filsbäck-Svanvik kommer att flyttas ut till nya rv 44. Om så sker, kommer gång- och cykelvägen mellan Filsbäck och Vinninga att vara en god koppling till rv 44 och busslinjerna.

Lidköpings kommun har önskemål att skapa en ny busslinje mellan Filsbäck och Askeslätt. Detta anses dock inte vara relevant i dagsläget eftersom det inte finns tillräckligt underlag för en sådan bussförbindelse. Vid ett fullt utbyggt planområde bör dock möjligheten ses över.

Parkering

Parkering ska först och främst ske på den egna fastigheten. I de fall där det inte är möjligt, som vid områden med flerbostadshus, är det mer aktuellt med större parkeringsplatser för tillgodose behovet. Det kommer även att krävas parkeringsplatser kopplade till handeln som pekas ut i de centrala delarna av planområdet.

Parkering mellan golfbanan och järnvägen (omr. 10). Tanken är att den ytan ska fungera som en tillfällig parkering under högsäsong när parkeringen vid golfklubben inte räcker till. Det kan även vara bra att dela upp parkeringsytorna till olika områden för att undvika att stora mängder trafik ska in i det framtida bostads- och centrumområdet för att parkera. Den tillfälliga parkeringen bör utformas som en ”grön” parkering, det vill säga att ytan inte borde helt hårdgöras utan istället använda större delen mjukt eller grusat underlag. Det skapar bättre möjligheter för dagvattnen att infiltreras.

Teknisk försörjning

Vatten och avlopp

I Filsbäck kommer VA-ledningarna behöva dimensioneras om från Lidköping för att klara den nya bebyggelsen. Ledningarna är redan idag underdimensionerade. Filsbäck ligger inom kommunens verksamhetsområde för VA och de nya områdena kommer att inkluderas inom detta.

Planläggs fritidshusområdet i Filsbäck så ska området ingå i kommunens verksamhetsområde för VA. Det innebär att den VA-förening som finns ersätts med det kommunala VA-nätet.

Vid Truve/Svanvik kommer kommunen till en början att dra VA-ledningar till den befintliga fritidshusbebyggelsen. I samband med detta dimensioneras det för den framtida utbyggnaden av den nya stadsdelen. Vid exploatering i Truve/Svanvik kommer även ett dagvattennät byggas.

Värme

Fjärrvärme är inte utbyggt i planområdet. I Lidköping finns det inga tankar om att bygga ut fjärrvärmenätet österut.

Under framtida planläggning kan det vara relevant att se över möjligheten för ett gemensamt uppvärmningssystem mellan kommunerna.

E|

En utbyggnad av elnätet kommer att behöva ske i samband med att områdena exploateras och byggs ut. Detta innebär nya ledningsdragningar samt transformatorstationer, vilket är viktigt att tänka in i den kommande detaljplanläggningen. Lidköpings kommuns koncessionsområde sträcker sig in i Götene kommun, vilket innebär att deras ansvar sträcker sig dit. Vid utbyggnad av Truve/Svanvik behöver därmed ett samarbete mellan de två kommunerna ske för att klargöra hur långt ansvarsområdena för respektive kommun sträcker sig samt om gränsen skulle behöva ändras.

Figur 17. Ortofotograf med Lidköpings kommuns koncessionsgräns (svart) och planområdesgränsen (röd).

Bredband

Under 2017 kommer Lidköpings bredband att bygga ut fibernätet inom Filsbäck. Förberedelse för bredband sker också på östra sidan av Öredalsån. De berörda områdena tas med i projekteringen.

Avfall

Kommunal hämtning av hushållsavfall kommer att ske. I Lidköpings kommun är det Teknisk service/Renhållningen respektive Götene Vatten & Värme AB i Götene kommun som ansvarar för renhållning.

Det pågår en diskussion i Lidköpings kommun om nytt system för avfallsinsamling. I framtiden kan det innebära att stor del av sorteringen av avfallet sker direkt på den egna fastigheten. Det skulle kunna innebära att återvinningsstationerna inte kommer att behövas i samma utsträckning som i dagsläget.

KONSEKVENSER AV PLANENS GENOMFÖRANDE

Konsekvenser av ett genomförande av planområdet är bland annat att landskapsbilden förändras, i och med att det jordbruks- och vegetationsmark som föreslås för en framtida utveckling av området. I de västra och centrala delarna runt Filsbäck sker en förtätning vid befintlig bebyggelse och troligtvis kommer en sådan exploatering inte upplevas som så stor. I de östra delarna där det idag endast är enstaka bebyggda fastigheter kommer förändringen upplevas som större.

I de jordbruks- och vegetationsområden som berörs finns det i vissa delar partier och områden som kan vara bevarandevärda ur biotopssynpunkt. Det är därmed viktigt att detaljerade naturinventeringar görs i dessa delar vid detaljplaneläggning.

Vid en framtida utveckling måste hänsyn tas till strandskyddet vid Vänern och Öredalsån. I planområdet pekas områden ut som idag ligger inom strandskyddet. Vid ett detaljplanearbete måste en prövning mot strandskyddet göras.

Eftersom det idag är obebyggda områden som pekas ut för en möjlig exploatering, så innebär det att det kommer att ske en förändring kring hur dagvattnet hanteras. Vid en framtida exploatering innebär det att stora delar av marken blir hårdgjord med gator, byggnader och stenläggning m.m. Det i sin tur leder till att dagvattnet inte lika lätt kan infiltreras ner i marken. Det är därmed viktigt att detaljerade utredningar görs för att se över hur dagvattnet ska tas om hand på bästa sätt och för att inte påverka grundvattennivån i marken.

BEHOVSBEDÖMNING

En behovsbedömning har gjorts till planprogrammet. I behovsbedömningen kommer kommunerna fram till att det inte är en betydande miljöpåverkan i planprogrammet. Länsstyrelsen har vid samråd 2017-05-10 meddelat att de gör samma bedömning.

Däremot pekar behovsbedömningen ut områden som är viktiga att titta närmare på när detaljplaneläggningsen påbörjas. Bland annat är det viktigt att ta hänsyn till järnvägen, trafikbuller, sevesoanläggning för biogas, dagvatten, översvämningrisk, betydande förändringar för natur och djurliv, spridningskorridorer, biologisk mångfald, bevarande av jordbruksmark och strandskydd.

GENOMFÖRANDE

Tidsplan

Planprogrammet förväntas kunna godkännas i kommunfullmäktige i respektive kommun innan årsskiftet 2017/2018.

Efter att planprogrammet har godkänts i kommunfullmäktige kommer den första detaljplaneetappen gå igång i Lidköpings kommun. Likaså kommer Götene kommun att förbereda arbetet med att detaljplanera området.

FORTSATT PLANERING

Detaljplaneläggningen sker inom respektive kommun. I Lidköpings kommun kommer detaljplaneläggningen ske i etapper, där den första etappen är tänkt i den västra delen av Filsbäck. Tanken är att första etappen ska vara klar i samband med att nya stärckningen av rv 44 invigs.

I Götene kommun kommer ett arbete med förberedelser att inledas för att kunna detaljplanera området.